

(18)

Interpres

Parmakkapı. İmam Sokak Ziya bey Han Kat 4
Tel. : 44 72 34 Beyoğlu

No.

4 Nisan 1967

Meydan (İstanbul)

ANLAŞMALAR, sözleşmeler, imzalar, demeçler birer şekildir. Milletlerarası ilişkilerin düzenlenmesinde ne kadar etkilidirler? Bırakalım bunu tarihi objektif olarak inceleyenler söylesin. Ama yaşayan kişinin görüşü kadarı üzerinde söz hakkı vardır herhalde. Hele milletlerarası düzen ile ilgili yukarıda saydığımız şekillerin âdeta dansedercesine çoğaldığı çağımızda bütün gayretlere rağmen gene de septik kaldığı bir gerçek.

Oysa ki insan en eski çağlardan beri, en büyük derdi ve korkusu, yalnızlığa karşı savaşmıştır. İçini dökmek ve kendi gibileriyle anlaşmak için diller icad etmiştir. Sözlerin az geldiği yer de mânâsı daha geniş vasıtalar aramış, biçimlere, ışık ve karanlıklara, renklere ve müzikal sestere söyletmek istemiştir. Şu da gene bir gerçek: Bu yoldan daha iyi anlaşmışlar insanlar, birbirlerine daha çok yaklaşabilmişler.

İlim dış âlemin idrakinde öncelikle fenomene, onun oluş ve gelişmesine dönük bir disiplindir. Bundan ötürü daima hareket halinde olan dış âlemin içinde yaptığı deneylerde şartlara bağlı kalmakta, sonuç olarak belirttiği açıklamalar ve kanunlarda «aksi sabit oluncaya kadar» bir değer taşımaktadır. Oysa ki insanın, ilim yoluyla tabiata hâkim olmak çabasının dışında, kendi içine kapanıp, kendi yaratıcılığıyla biçimlediği dünya doğrudan doğruya onun ebedî insan tabiatının ürünü olduğu için her çağda bir ifade kudreti niteliğini tutmuştur. İster eski mağara resimleri, ister en yeni elektronik müzik denemeleri veya resimde taşımış kişiyi düşündürmekten kalmıyor.

Günümüzde bu gerçek pratikte en güzel şekliyle belirlemekte. Tarihte sadece bir hükümlerlik hakkının ifadesi olarak görülen elçiliklerin yanı sıra şimdi kültür heyetleri var. Bunların da protokolu var mı? Varsa bile, tâyinlerle doldurulan makamlara yönelmiş değil. Açık kapılardan öteye, güzel konular üzerinde birbirlerini arayan insanları bağlayan protokol ve onun yarattığı rahat atmosfer.

Böyle bir havayı geçen hafta Roma Kulübünde, İtalyan Kültür Heyetinin düzenlediği bir konserde bulduk. Floransa Topluluğu adıyla dörtlü bir grup dinledik. Piyanist Clara Saldicco, klarinetist Franco Pezzulo, flütist Ancilotti ve fagoist Alessandro Masi. Programın ilk eseri Beethoven'in piyano, klarinet ve fagot için op. 38 triosu topluluğun üstün değerini hemen gösterdi. Çok dikkatli bir piyanist, kuvvetli teknik sahibi bir klarinetist ve yerini dolduran kaliteli bir fagotist. Toplu müzik icrasında gerekli karşılıklı anlayışları da tam. Fakat nedense zaten uzun olan eserin icrası bir türlü derinliğine sanat etkisi yaratmadı. Halbuki topluluk sağlam, hem de parlak bir icra için bütün niteliklere sahip. Buna bir az düşük akortlu piyanoya uymak zorunda kalan nefesli sazların bu şartlar içindeki kayıpları sebep olmuştur.

Ardından dinlenen Saint Saens'in «tarantellası» piyano, klarinet ve flüt üçlüsünün kaliteli ve parlak icrasıyla sürükleyici oldu. Böylece bestecinin daha çok bilgiye dayanan «cerebrale» müziğini değerlendirildi. Programın son çığır müzik türünde verdiği örnek, İtalyan bestecisi Veretti'nin sonatını, bu usluptaki eserler üzerinde görüş ve düşüncüler bir yana, piyanist Clara Saldicco için güzel kalitelerini belirten bir başarıya fırsat verdi. Konser sonunda Weber'in piyano ve klarinet için güzel müziği itinalı bir icra ve anlayışla çalındı ve haklı olarak çok alkışlandı.

İtalyan kültür heyetinin güzel çabaları daha mevsimin başında «I Solisti Veneti» topluluğunun konseriyle başlamıştı. Heyet müdürü Prof. Renzo Milani'nin çalışmaları, övülmesi gereken bir verim yolunda. Geçenlerde aynı yerde yapılan müzikli foto-projeksiyonu ayrı bir yazı konusu olacak değerde. Dileriz bu çabalar Güzel Sanatlar Akademisindeki seanslar gibi daha geniş bir istekli ve hele öğrenci topluluğuna ulaşabilsin.

Dr. Reyhan H. ERBEN

MÜZİK

Floransa Topluluğu

İtalyan Kültür Heyetinin tertiplelediği ve Roma Kulübünde dinlediğimiz dörtlü bir grup bize sıcak ve başarılı bir müzik ziyafeti verdi.